

menul de diplomă pentru o serie de absolvenți din 1983 ai clasei de canto, spectacolul-examen desfășurându-se chiar pe scena Operei Române, după prealabilele reprezentații la sala studio a Conservatorului.

Creația lui Carl Orff (1895—1982), una din cele mai controversate personalități ale muzicii veacului nostru, a devenit cunoscută publicului bucureștean prin repetatele execuții ale originalei sale lucrări *Carmina burana*, iar în 1975, prin montarea operei într-un act *Luna* la Opera Română. Compusă în 1941/1942 — deci după *Carmina burana* (1937) și *Luna* (1938) — și prezentată în premieră la Frankfurt pe Main în 1943, opera *Isteața* (*Die Kluge*) se bazează pe un libret scris de Carl Orff — la fel ca și pentru *Luna* — după un basm al fraților Grimm, de această dată *Povestea regelui și a femeii istețe*. Pentru animarea acțiunii, Orff a introdus cu o mare abilitate trei personaje comice de genul bufonilor shakespearieni, trei vagabonzi (sau haimanale, cum li se spune în acest spectacol), care comentează întâmplările scenice, creînd momente de clovnerie pline de fantezie.

În vederea formării actualilor studenți ca viitori soliști de operă, capabili să abordeze o mare diversitate de stiluri, *Isteața* este de o certă utilitate, deoarece folosește un larg evantai de mijloace de expresie, de la cuvîntul vorbit, pe alocuri puternic ritmizat, pînă la cantilena lirică, iar declamația apare fin nuanțată, adaptată la caracterul specific al fiecărei scene. Vorbit sau cîntat, cuvîntul se află aci — ca și la celelalte creații orffiene — pe primul plan, în timp ce orchestra acompaniatoare, tratată în stil cameral, intervine fără a recurge la nici un fel de forme simfonice consacrate, într-o manieră liberă, cu utilizarea plină de rafinament a percuției, în formule concise.

Încadrați în direcția de scenă inventivă, plină de dinamism, a profesorului A. I. Arbore, studenții distribuiți în acest spectacol au evoluat cu o deplină naturalitate, chiar cu vădita plăcere de a nu fi închiștați în niciun fel de canoane rigide, cu o dicțiune de mare claritate (esențială în operele lui Orff), s-au mișcat cu multă degajare pe scenă, au demonstrat posesiunea unor voci de calitate, penetrante. Pe bună dreptate, se cuvin a fi evidențiați toți componenții distribuției, basul Teodor Ciurdea (Țăranul), soprana Daniela Cosmescu (*Isteața*), baritonul Camil Mara (*Regele*), tenorul Ștefăniță Lascu (*Omul cu măgarul*), baritonul Viorei Ciurdea (*Omul cu catîrul*) și mai ales grupul compus din tenorul Cristian Caraman, bas-baritonul Alexandru Moisiuc și basul Emil Spătaru (cele trei haimanale), care au știut să împrumute scenelor lor caracterul de aparentă improvizatie comică, plină de vervă și ironie, cu izbutite momente dansante, de un comic irezistibil.

La succesul spectacolului au mai contribuit substanțial scenografia inspirată (decoruri și costume) a lui Silviu Ioniță și conducerea muzicală de mare mobilitate ritmică a lui Aurel Niculescu, la pupitrul orchestrei studenților, care vădesc de pe acum un remarcabil profesionalism.

Edgar ELIAN

Filarmonica „Gh Dima” din Brașov

În cadrul etapei republicane a „Cîntării României” — Ediția a IV-a — Filarmonica „Gheorghe Dima” din Brașov a prezentat la 5 iunie în sala Ateneului Român un concert care a cuprins lucrări de Anatol Vieru, Pascal Bentoiu și George Enescu. O primă audiție: *Comorile din stafidă*, de Anatol Vieru, 12 piese pentru cor de copii și orchestră. Autorul folosește în mod ingenios un ansamblu instrumental redus și corul de copii într-o muzică predominant diatonică, cu formule melodice simple. Copiii, de obicei la unison, uneori în rudimente de polifonie, mai ales în mers paralel și la intervale consonante. O ingenuitate adesea căutată, găsită cu adevărat și numai în claritatea de cristal a vocilor, în intonația *perfectă* a *Cameratei infantis* — condusă de profesorul Nicolae Bica — o formație deja celebră pe mai multe meridiane ale lumii pentru performanțele ei.

Concertul pentru vioară și orchestră de Pascal Bentoiu (1958), o lucrare de referință în creația compozitorului, a beneficiat în interpretarea Mihaelei Martin de un moment de glorie. Un interpret de geniu într-o lucrare dispusă a-i pune plener în valoare calitățile.

Simfonia I-a în Mi bemol major de George Enescu (1905), momentul culminant, sub toate aspectele, al serii, ne-a demonstrat capacitățile incontestabile ale orchestrei și ale dirijorului ei, Ilarion Ionescu-Galați: un colectiv bine sudat, tînăr și receptiv, capabil de serioase reușite artistice și un dirijor format mai ales în *tradiția* muzicii (românești) contemporane decît în *noutatea* ei (oricît i-am dori-o!). Nu ne pierdem, oricum speranțele (sub soare).

Nicolae BRÎNDUȘ

Țescana

Nu știu ce i-a reținut pe melomanii bucureșteni să păsească scările Ateneului în seara zilei de 13 iunie (zi, într-adevăr, ghinionistă dar, de data aceasta, pentru cei absenți). Poate faptul că se producea un ansamblu din provincie, cvasi-anonim, poate neîncrederea într-o solistă — ce-i drept de peste hotare — fără (re)nume, sau poate programul concertului cu caracterul său uzual, fiecare opus putînd concura cu succes într-un clasament al înregistrărilor discografice. Reticențe ce s-au dovedit neîntemeiate pentru că prestația orchestrei bătăuane nu a stat, nicidecum, sub semnul „provincialismului”, solista canadiană a creat momente remarcabile, în altele fiind „salvată” de sonoritatea excepțională a instrumentului său, iar abordarea lucrărilor din program a devansat uzanța (în sensul ei tern). Motive care au fost intuite doar de cîteva